

საქმე # 010141318700055297

საქართველოს უზენაესი სასამართლო განაჩენი

საქართველოს სახელით

N138აპ.-18

შ----- რ-----, 138აპ.-18

ქ. თბილისი

18 სექტემბერი, 2018 წელი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
გიორგი შავლიაშვილი (თავმჯდომარე),
პაატა სილაგაძე, პაატა ქათამაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საქართველოს მთავარი პროკურატურის პროკურორ გიორგი კავსაძისა და მსჯავრდებულ რ-----
- შ-----ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ გ-- გ-----ას საკასაციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2018 წლის 23 იანვრის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილებით რ----- შ-----ს, - დ-----
-----, - ბრალად დაედო: უმწეო მდგომარეობაში მყოფი დ----- ც-----
ის განზრახ მკვლელობა და თავისუფლების უკანონო აღკვეთა, სხვა
დანაშაულის ჩადენის გაადვილების მიზნით; ასევე, უმწეო
მდგომარეობაში მყოფი პ----- ქ-----ას განზრახ მკვლელობა და
თავისუფლების უკანონო აღკვეთა, ჩადენილი ორგანიზებული
ჯგუფის მიერ; დანაშაულები, გათვალისწინებული საქართველოს
სსკ-ის 19,109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი
ეპიზოდი), საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“
ქვეპუნქტითა და სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 26 დეკემბრის განაჩენით **რ----- მ-----** ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა:

საქართველოს სსკ-ის 19,109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დ. ც-----ის ეპიზოდი) - თავისუფლების აღკვეთა 16 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-7 მუხლის თანახმად, გაუნახევრდა და განესაზღვრა 8 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით (დ. ც-----ის ეპიზოდი) - თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-16 მუხლის თანახმად, შეუმცირდა $\frac{1}{4}$ -ით და განესაზღვრა 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 19,109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (პ. ქ-----ას ეპიზოდი) - თავისუფლების აღკვეთა 16 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-7 მუხლის თანახმად, გაუნახევრდა და განესაზღვრა 8 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით (პ. ქ-----ას ეპიზოდი) - თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-16 მუხლის თანახმად შეუმცირდა $\frac{1}{4}$ -ით და განესაზღვრა 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა (სსკ-ის 19,109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტი - დ. ც-----ის ეპიზოდი) შთანთქმა თანაბარი და ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და დანაშაულთა ერთობლიობით, საბოლოოდ, რ----- მ-----ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 8 წლით.

რ----- მ-----ს სასჯელის მოხდა აეთვალა განაჩენის მიღების მომენტიდან - 2016 წლის 26 დეკემბრიდან. მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა აღნიშნულ საქმეზე პატიმრობაში ყოფნის დრო - 2014 წლის 7 ივნისიდან 2015 წლის 6 მარტის ჩათვლით.

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2018 წლის 23 იანვრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 26 დეკემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

4. სასამართლომ დაადგინა შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

2007 წლის 10 აპრილს რ----- შ----- დაინიშნა ს-----

-----ის თანამდებობაზე და „პოლიციის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, ევალებოდა საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის დაცვა.

მიუხედავად აღნიშნულისა, 2008 წლის ზაფხულში რ----- შ-----მ განიზრახა მართლმსაჯულების გვერდის ავლით, სიკვდილით დაესაჯა ს-----ოს რეინჯერი დ----- ც-----ი, რომელიც მის ხელთ არსებული ინფორმაციით თანამშრომლობდა ა----- მთავრობის სპეცსამსახურებთან.

2008 წლის 17 აგვისტოს, გამთენიისას, რ----- შ-----ს დავალებით, საქართველოს შ-----ის თანამშრომლებმა დ----- ც-----ი ჩაიყვანეს ბ-----ი, რის შემდეგაც რ----- შ-----მ დ----- ც-----ი გადაიყვანა ბ-----ი, ყ----- მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებულ ნავსადგომთან. რ----- შ-----მ დ----- ც-----ი მოათავსა კატარლის ბორტზე, რომელსაც მართავდა კ-----ოს ყოფილი თანამშრომელი გ----- ჩ-----, რის შემდეგაც უკანონოდ აღუკვეთა თავისუფლად გადაადგილების საშუალება და მისი მოკვლის გაადვილების მიზნით, თავზე ჩამოაცვა ტომარა.

აღნიშნულის შემდეგ ხსენებული პირები და შ-----ის თანამშრომელი ო----- კ----- შევიდნენ ზღვის სიღრმეში დაახლოებით 4 საზღვაო მილის მანძილზე, რა დროსაც უმწეო მდგომარეობაში მყოფ, თვალებახვეულ დ----- ც-----ს რ----- შ-----მ ცეცხლსასროლი იარაღიდან, მოკვლის მიზნით, ერთხელ ესროლა, ხოლო დანაშაულის კვალის მოსპობის მიზნით, გვამს მოაბა სიმძიმე და ზღვაში გადააგდო.

2008 წლის ზაფხულში რ----- შ-----მ ასევე განიზრახა,

მართლმსაჯულების გვერდის ავლით, სიკვდილით დაესაჯა ს-----
-----ის თანამშრომელი პ----- ქ-----ა, რომელიც
მის ხელთ არსებული ინფორმაციით თანამშრომლობდა ა-----
----- მთავრობის სპეცსამსახურებთან.

2008 წლის 27 აგვისტოს, რ----- შ-----ს დავალებით, შ-----

-----ოს თანამშრომლებმა: გ-- ფ-----ამ, მ----- მ-----ამ და დ-----
-ამ პ----- ქ-----ა ზ-----ი, ფ-----ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, დააკავეს
და ცეცხლსასროლი იარაღის მუქარით, მისი ნების საწინააღმდეგოდ,
ჩაიყვანეს ო-----ის რაიონის სოფელ შ-----ში, ხოლო რ----- შ-----მ,
ბ----- ჩ-----ამ, ა----- დ-----მ და ტ----- ბ-----ამ
თავისუფლება აღკვეთილი პ----- ქ-----ა გადაიყვანეს ბ-----ი, ყ-----
----- მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებულ ნავსადგომთან,
სადაც რ----- შ-----მ პ----- ქ-----ა მოათავსა კატარღის ბორცზე,
რომელსაც მართავდა კ-----
-----ოს ყოფილი თანამშრომელი გ----- ჩ-----. ისინი ბ----- ჩ-----ასა და
ა----- დ-----სთან ერთად დაახლოებით 10 საზღვაო მილის
მანძილზე შევიდნენ ზღვის სიღრმეში. ამის შემდეგ უმწეო
მდგომარეობაში მყოფ, თვალებახვეულ და ხელებზე
ბორკილდადებულ პ----- ქ-----ას რ----- შ-----მ ფეხზე მოაბა სიმძიმე
და ცეცხლსასროლი იარაღიდან, მოკვლის მიზნით, თავში ერთხელ
ესროლა, ხოლო დანაშაულის კვალის მოსპობის მიზნით გვამი ზღვაში
გადააგდო.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2018 წლის 23 იანვრის განაჩენი საკასაციო წესით
გაასაჩივრეს როგორც ბრალდების, ისე - დაცვის მხარეებმა.

5.1. საქართველოს მთავარი პროკურატურის დეპარტამენტის
უფროსმა პროკურორმა გიორგი კავსაძემ საჩივრით ითხოვა განაჩენში
ცვლილებების შეტანა და მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს დამნაშავედ
ცნობა საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“
ქვეპუნქტით - პ----- ქ-----ას დამამძიმებელ გარემოებებში განზრახ
მკვლელობის ეპიზოდი; საქართველოს სისხლის სამართლის
კოდექსის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით - დ----- ც-----
--ის დამამძიმებელ გარემოებებში მკვლელობის ეპიზოდი;
საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მე-4
ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით - პ----- ქ-----ასათვის ორგანიზებული

ჯგუფის მიერ თავისუფლების უკანონო აღკვეთის ეპიზოდი; ხოლო რ----- შ-----ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გამოტანილი განაჩენის (დ----- ც-----ის ეპიზოდში) უცვლელად დატოვება შემდეგი მოტივებით:

პროკურორის მოსაზრებით, უსაფუძვლოა სასამართლოს მსჯელობა, როდესაც მკვლელობა, როგორც დამთავრებული დანაშაული, ორივე ეპიზოდში გადააკვალიფიცირა მკვლელობის მცდელობაზე. სასამართლომ არ გაითვალისწინა ის გარემოება, რომ დამნაშავემ შეგნებულად ისეთი მეთოდებით ჩაიდინა მკვლელობები, რომ გვამები განადგურებულიყო და რაიმე ექსპერტიზის ჩატარება გამორიცხებულიყო. ამ გზით იგი შეეცადა მართლმსაჯულებისგან თავის დაღწევას, რაც ნაწილობრივ მოახერხა კიდეც. პროკურორის განმარტებით, სასამართლოს სათანადოდ უნდა შეეფასებინა მოწმეთა ჩვენებები, რომლებიც დაწვრილებით აღწერენ მკვლელობის დეტალებს და ადასტურებენ არა მარტო ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლით დ----- ც-----ისა და პ----- ქ-----ას განზრახ მკვლელობის ჩადენას, არამედ გვამებზე სიმძიმის მობმით ზღვაში ჩაძირვის ფაქტს. ასეთ ვითარებაში სასამართლოს მსჯელობა, რომ ქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის მიზეზობრივი კავშირი არ არსებობს, რომ დ----- ც-----ისა და პ----- ქ-----ას გვამები ნაპოვნი არ არის და მათ არ ჩასტარებიათ სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზა, მოკლებულია საღ აზრს და აბსურდულია.

სასამართლომ ასევე არასწორად შეაფასა მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს ქმედება, როდესაც საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით წარდგენილი ბრალდება გადააკვალიფიცირა სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტზე. ამ ნაწილში უსაფუძვლოა სასამართლოს მსჯელობა, რომ თითქოს დაუდგენელია, თუ ვინ მოიაზრებიან ორგანიზებული ჯგუფის წევრებად, შე--ვშირდნენ თუ არა ისინი წინასწარ დანაშაულის ჩასადენად და ჰქონდა თუ არა ამ ჯგუფს რაიმე სტრუქტურული ფორმა.

5.2. მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს ადვოკატი გ-- გ-----ა საჩივრით ითხოვს გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმებასა და მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენას შემდეგი მოტივებით:

დაცვის მხარე მიიჩნევს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს

განაჩენი არის უკანონო და დაუსაბუთებელი. ბრალდების მხარემ კერ წარმოადგინა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობა, რომლითაც დაადასტურებდა წარდგენილ ბრალდებას. სასამართლოს მსჯელობა და დასკვნები ძირითადად ეყრდნობა ვარაუდებს, რასაც საფუძვლად არ უდევს უტყუარ მტკიცებულებათა ერთობლიობა.

ადვოკატის განმარტებით, სასამართლომ ისე შეცვალა კვალიფიკაცია, რომ არ განუმარტავას, თუ რატომ არ დაეთანხმა პროკურატურის მიერ წარდგენილ ბრალდებას; მეორე მხრივ კი დაუდგენელ გარემოებებზე დაყრდნობით, დაადგინა გამამტყუნებელი განაჩენი, მაშინ, როცა დადგენილი არ არის: მიადგა თუ არა ზიანი ობიექტს; რა სახის იარაღი გამოიყენა რ----- შ-----მ; იყო თუ არა ეს იარაღი ვარგისი სროლისათვის; არ არის ჩატარებული ბალისტიკური ექსპერტიზა; არ არის ამოღებული მასრა და ტყვიის გულა. ამ გარემოებების გარკვევის გარეშე კი მკვლელობის მცდელობით გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენა შეუძლებელია. სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული განზრახ მკვლელობის სავალდებულო ობიექტურ ნიშანს წარმოადგენს მოქმედების ან უმოქმედობის შედეგად დანაშაულებრივი შედეგის დადგომა სიკვდილის სახით, ამასთან, უნდა არსებობდეს მიზეზობრივი კავშირი დამნაშავის მიერ ჩადენილ ქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის. მოცემულ შემთხვევაში, მიუხედავად იმისა, რომ არ არსებობდა დანაშაულის სრული შემადგენლობა, პროკურატურამ ბრალი წაუყენა პირს, რომელსაც დანაშაული არ ჩაუდენია, ხოლო სასამართლომ კვალიფიკაციის ცვლილებით, დაადგინა გამამტყუნებელი განაჩენი. კასატორის განმარტებით, სასამართლო დაეყრდნო ბრალდების ცრუ მოწმეების - გ----- ჩ-----სა და ო----- კ-----ს ჩვენებებს და უსაფუძვლოდ არ გაიზიარა დაცვის მხარის მოწმეთა ჩვენებები.

დაცვის მხარე უსაფუძვლოდ მიიჩნევს რ----- შ-----ს მსჯავრდებას თავისუფლების უკანონო აღკვეთის ნაწილშიც, ვინაიდან აღნიშნულის დამადასტურებელი უტყუარი მტკიცებულებები ბრალდების მხარეს არ წარმოუდგენია.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

1. საკასაციო პალატამ შეისწავლა მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს საქმის მასალები, შეამოწმა აღნიშნულ საქმესთან დაკავშირებით შეტანილი

საკასაციო საჩივრების საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ მსჯავრდებულის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ გ-- გ-----ას საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო პროკურორ გ--- კ-----ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და, შესაბამისად, გასაჩივრებულ განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილებები შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო პალატა არ ეთანხმება დაცვის მხარის პოზიციას მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს უდანაშაულობის თაობაზე, რადგან ის არ შეესაბამება საქმეში არსებული, საკმარისი და კანონიერი მტკიცებულებების საფუძველზე უტყუარად დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს. კასატორი ცდილობს ბრალდების მხარის მიერ მოცემულ საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებების საფუძვლიანობა საეჭვოდ მიიჩნიოს, ერთი მხრივ, იმაზე მითითებით, რომ ისინი მოპოვებულია საპროცესო ნორმების დარღვევით, ხოლო, მეორე მხრივ, იმის მტკიცებით, თითქოს ბრალდების მოწმეთა პირდაპირი ჩვენებები სიცრუეს წარმოადგენს, რომლებსაც მათი გაბათილებისა და მსჯავრდებულისათვის ალიბის ხელოვნურად შექმნის მიზნით, უპირისპირებს დაცვის მოწმეთა ჩვენებებს.

3. გასაჩივრებული განაჩენით რ----- შ-----ს მსჯავრი დაედო მის მიერ სხვადასხვა დროს, დამამძიმებელ გარემოებებში ჩადენილი ორი პირის – დ----- ც-----ისა და პ----- ქ-----ას განზრახი მკვლელობის მცდელობის, აგრეთვე, ამ დანაშაულთა ჩადენის გაადვილების მიზნით, აღნიშნულ პირთა თავისუფლების უკანონო აღკვეთისათვის. საკასაციო პალატა თანმიმდევრობით განიხილავს ბრალდების მტკიცებულებებს, ასევე, მათ საწინააღმდეგოდ დაცვის მხარის მიერ გამოთქმულ მოსაზრებებსა და არგუმენტებს ორივე ეპიზოდის მიმართ ცალ–ცალკე, ხოლო პირველ რიგში საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებათა თაობაზე სააპელაციო სასამართლოს სამართლებრივი დასკვნების შეფასების საკითხს მოგვიანებით შეეხება. ამასთან, ამთავითვე უნდა აღინიშნოს, რომ მტკიცებულებათა დასაშვებობისა და რელევანტურობის შემოწმებისას, აგრეთვე მათ საფუძველზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასებისას საკასაციო პალატა განუხრელად და თანმიმდევრულად ხელმძღვანელობს როგორც საქართველოს კონსტიტუციითა და შიდა ეროვნული საპროცესო კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნებით, ასევე, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე–6 მუხლითა და

მის საფუძველზე ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული პრაქტიკით, რაც არაერთხელ არის დადასტურებული მის მიერ მნიშვნელოვან საქმეებზე წინათ მიღებულ სასამართლო გადაწყვეტილებებში.

4. რ---- შ-----ს მსჯავრდების საქმეში პირველი ეპიზოდი ეხება გასაჩივრებული განაჩენით მისთვის შერაცხულ ბრალს – მის მიერ დამამძიმებელ გარემოებებში აწ გარდაცვლილი დ---- ც-----ის თავისუფლების უკანონო აღკვეთისა და განზრახ მკვლელობის მცდელობის ჩადენის თაობაზე, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით (თავისუფლების უკანონო აღკვეთა, ჩადენილი სხვა დანაშაულის ჩადენის გაადვილების მიზნით) და იმავე კოდექსის მე-19 მუხლითა და 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (განზრახ მკვლელობის მცდელობა, ჩადენილი დამნაშავისათვის წინასწარი შეცნობით უმწეო მდგომარეობაში მყოფის მიმართ). მოცემული საქმის არსებითი განხილვისას აღნიშნული ბრალის დასადასტურებლად სასამართლოში ბრალდების მხარემ წარადგინა დანაშაულის თვითმხილველი ორი მოწმის – საქართველოს შ-----ის ა-----ის ყოფილი თანამშრომლის, ო----- კ-----სა და იმავე დ-----ის ყოფილი თანამშრომლის, გ----- ჩ-----ს პირდაპირი ჩვენებები, რომლებიც თანმიმდევრულად აღწერენ, თუ 2008 წლის 17 აგვისტოს, დილის საათებში, ქ. ბ-----ი, შ-----ის სანაპიროზე, მათი თანდასწრებით, კ-----ის ა-----ის უფროსმა რ---- შ-----მ ერთ-ერთი ნავმისადგომიდან როგორ აიყვანა კატერზე იძულებით ს-----ის რეინჯერი დ---- ც-----ი, რომელსაც უკანონოდ აღუკვეთა თავისუფლება და თავზე შავი ნაჭრის ტომარა ჩამოაცვა. ამის შემდეგ, რ. შ-----ს განკარგულებით, მათ კატერი გაიყვანეს ზღვაში, ნაპირიდან დაახლოებით 4 მილის მანძილზე, სადაც მისივე მითითებით, კატერი გააჩერეს. ამ დროს რ. შ-----მ ცეცხლსასროლი იარაღი, კერძოდ, „იერიჰოს“ სისტემის პისტოლეტი თავში ესროლა დ---- ც-----ს, რის შემდეგაც მის სხეულს ბეტონის დიდი ნატეხი ჩააბა და ზღვაში გადააგდო. მათივე განმარტებით, ეს ქმედება რ---- შ-----მ იმიტომ ჩაიდინა, რომ იგი დ---- ც-----ს ბრალს სდებდა სამშობლოს ღალატში, რომელიც, მისი აზრით, ა-----ის დროს ა----- ხელისუფლების სპეცსამსახურებს

აწვდიდა სამხედრო ხასიათის ინფორმაციას საქართველოს წინააღმდეგ.

5. აღნიშნული მოწმეების პირდაპირი ჩვენებების ნამდვილობას ადასტურებს მოცემულ საქმეზე სასამართლოში დაკითხული სხვა მოწმეების – გ. ა-----ის, ზ. ც-----ის, ზ. კ-----ის, კ. მ-----ის, მ. ი-----ის, ვ. წ-----ის, ო. ა-----ის, ტ. ბ-----ის, ს. უ-----სა და სხვათა ირიბი ჩვენებები, რომელთა სანდოობის საეჭვოდ მიჩნევის არავითარი საფუძველი არ არსებობს. ამასთან, ამ ჩვენებებს შეესაბამება ბრალდების მხარის მიერ მოპოვებული და სასამართლოში გამოკვლეული, ობიექტური მონაცემების სახით არსებული სხვა მტკიცებულებები, კერძოდ, მხედველობაშია 2008 წლის მდგომარეობით მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს კუთვნილი მობილური ტელეფონის სიმბარათის ნომრებიდან 2008 წლის 18 და 17 აგვისტოს განხორციელებული სატელეფონო ზარების ნუსხა და ფიჭური კავშირის მომსახურე იმ ანძების დისლოკაცია, რომლებმაც დააფიქსირეს აღნიშნული ზარები, რითაც დასტურდება 2008 წლის 17 აგვისტოს რ----- შ-----ს ყოფნა ქ. ბ-----ი, სწორედ იმ არეალში, სადაც მოხდა დ----- ც-----ის მისთვის გადაცემა, ხოლო შემდეგ მისთვის ჯერ თავისუფლების უკანონო აღკვეთა, შემდეგ კი - სიცოცხლის ხელყოფა.

6. ყველა ზემოაღნიშნული მტკიცებულება ურთიერთთავსებადია და ისინი ერთობლივად ქმნიან მათი დამაჯერებლობის ისეთ ხარისხს, რაც გამორიცხავს მათ მიმართ გონივრული ეჭვის საფუძველს გარეშე ობიექტური დამკვირვებლისათვის. საგულისხმოა, რომ ხსენებულ მოწმეთა აბსოლუტური უმრავლესობა 2008 წლის პერიოდში წარმოადგენდა საქართველოს შ-----
-----ის სხვადასხვა რეგიონული მთავარი სამმართველოს თანამშრომელს, რომლებიც, მათი კომპეტენციიდან გამომდინარე, ფლობდნენ რეალურ და სარწმუნო ინფორმაციას აწ გარდაცვლილ დ----- ც-----ის დაკავების, აგრეთვე, შემდგომში დაკავებულის რ----- შ-----სა და მისი ჯგუფისათვის გადაცემის თაობაზე. განხილული მტკიცებულებების ანალიზით, მკაფიოდ იკვეთება 2008 წლის 16 და 17 აგვისტოს დ----- ც-----ის გარშემო განვითარებული მოვლენების ერთიანი, უწყვეტი და ლოგიკური ჯაჭვი, რომლის საწყისს წარმოადგენს უშიშროების შესაბამისი სამსახურების წარმომადგენელთა მიერ ეჭვის მიტანა დ----- ც-----ზე ა----- რეჟიმის სპეცსამსახურებთან მისი შესაძლო

თანამშრომლობის შესახებ და ამის გამო მასზე თვალთვალის დაწესება, რაც გაგრძელდა ქ-----ი მისი დაკავებითა და ქ. ბ-----ი გადაყვანით, რის შემდეგაც ზემდგომი ხელმძღვანელობის დავალებით ხდება მისი გადაცემა რ----- შ-----სთვის. ეს პროცესი დასრულდა ამ უკანასკნელის მიერ სხვა ორ პირთან ერთად კატერით დ----- ც-----ის ზღვაში გაყვანითა და დამამძიმებელ გარემოებაში მისი სიცოცხლის ხელყოფით. ამ შემთხვევის შემსწრე ორი მოწმის პირდაპირი ჩვენებების საფუძვლიანობასა და უტყუარობაზე არაპირდაპირ მიუთითებს ის გარემოებაც, რომ 2008 წლის 17 აგვისტოს შემდეგ დ----- ც-----ი არც ცოცხალი და არც გარდაცვლილი აღარავის უნახავს, ის ვერ იძებნება და სასამართლოს მიერ ცნობილია გარდაცვლილად.

7. მსჯავრდებულის ინტერესების დამცველი ადვოკატის მიერ საკასაციო საჩივარში წარმოდგენილი დაცვის ძირითადი პოზიციის მიხედვით, რ----- შ-----ს არც სამსახურებრივად და არც სხვაგვარად საერთოდ არავითარი შეხება არ ჰქონია დ----- ც-----თან, რის გამოც მის მიმართ ვერ ჩაიდენდა მისთვის შერაცხულ ქმედებებს. ასეთი ვერსიის დასადასტურებლად იგი ცდილობს, ერთი მხრივ, მოახდინოს იმ მოწმეების დისკრედიტაცია, რომლებიც პირდაპირი ჩვენებებით ამხელენ რ----- შ-----ს გამამტყუნებელი განაჩენით მისთვის შერაცხული ქმედების ჩადენაში, საეჭვოდ მიიჩნიოს ამ მოწმეების რეპუტაცია და ამ გზით უარყოს მათი ჩვენებების სანდოობა. ხოლო, მეორე მხრივ, აღნიშნული კასატორი ვითარებას ისე წარმოაჩენს, რომ თითქოს დ----- ც-----ი 2008 წლის 17 აგვისტოს შემდეგაც ცოცხალი იყო და რაღაც გაუგებარი მიზეზების გამო არ ჩნდებოდა, არ უკავშირდებოდა არც ოჯახის წევრებს და არც სხვა ნათესავებსა თუ სამართალდამცავ ორგანოებს. ამ მიზნით კასატორს მოჰყავს ვინმე ე--ყ-----ას მიერ გამოძიებაში მიცემული ჩვენება, რომლის მიხედვით, იგი სამსახურებრივად მეგობრობდა დ----- ც-----თან, თუმცა, მისივე ჩვენებით, მან არ იცოდა თავისი მეგობრის ნამდვილი სახელი და გვარი (!) და მას იცნობდა როგორც დ----- ა-----ს. ამ პირის განმარტების მიხედვით, 2008 წლის 16 აგვისტოს მას ოკუპირებული ტერიტორიიდან დაურეკა დ----- ა-----მა და მეზობლურად გააფრთხილა იმის თაობაზე, რომ 17 აგვისტოს რ-----ის ჯარები აპირებდნენ ს-----ოში შესვლას და ამიტომ თავის ოჯახთან ერთად დროულად დაეტოვებინა ს-----ო. აღნიშნული პირი მოწმედ არ დაკითხულა სასამართლოში, არც ბრალდების მხარის და არც დაცვის მხარის მიერ, რის გამოც მისი ნათქვამი მტკიცებულებად ვერ იქნება

მიჩნეული. ადვოკატი ცდილობს ასევე თავისი კერსიის გასამყარებლად გამოიყენოს გარდაცვლილ დ---- ც-----ის დედის, თ---- ა-----ის ჩვენება, რომელიც აღნიშნავს, რომ მას 2010 წელს დაუკავშირდა ვინმ---- ლ-----ა, რომელმაც უთხრა, რომ თითქოს მას დაურეკა დ---- ც-----მა და 300 აშშ დოლარი თხოვა.

8. საკასაციო პალატის აზრით, დაცვის მხარის ამგვარი პოზიცია ბრალდების მოწმეების არასანდოობისა და 2008 წლის 17 აგვისტოს შემდეგ დ---- ც-----ის სადღაც, საქართველოს ოფიციალური ხელისუფლების კონტროლირებადი ტერიტორიის გარეთ (ხან ა-----ში, ხან საზღვარაგრეთ) შესაძლო ყოფნის თაობაზე ვერ იქნება მიღებული და გაზიარებული, რადგან ის მოკლებულია დასაბუთებულ საფუძველსა და ყოველგვარ დამაჯერებლობას. საქმე ისაა, რომ ამ შემთხვევაში ბრალდების მთავარი მოწმეების – თ. კ-----სა და გ. ჩ-----ს პირდაპირი ჩვენებები უშუალოდ უკავშირდება ბრალდების სხვა მრავალი მოწმის ჩვენებას, რომელთა მეშვეობით სარწმუნოდ დგინდება, როგორ აღმოჩნდა დ---- ც-----ი ჯერ ქ. ბ-----ი, ხოლო შემდეგ - რ----- შ-----ს ხელში, რომელთან ერთადაც ასევე იმყოფებოდა ხსენებული ორი მოწმე. მოწმეთა ჩვენებებს შორის არ მოიპოვება არსებითი წინააღმდეგობანი, რის გამოც მათ მიუკერძოებელი და ობიექტური შემფასებელი საეჭვოდ არ მიიჩნევა. რაც შეეხება კასატორის ვარაუდს, რომ დ---- ც-----ი 2008 წლის 17 აგვისტოს შემდეგ ცოცხალი იყო, ამის შესახებ შეიძლება გადაუჭარბებლად ითქვას, რომ ეს მოკლებულია ყოველგვარ დამაჯერებლობას – თითქოს ცოცხალ დ---- ც-----ს კომუნიკაცია ჰქონდა გაურკვეველ, შემთხვევით ადამიანებთან და არაფერს ატყობინებდა თავისი ოჯახის წევრებს, არც სხვა ნათესავებს ან სამართალდამცავ ორგანოებს იმის შესახებ, რომ ის ცოცხალია და ჯანმრთელი, თუნდაც თავისი ადგილსამყოფლის მიუთითებლად. ასევე გამორიცხულია დაცვის მხარის იმ კერსიის სარწმუნოება, რომ 2008 წლის 16 აგვისტოს დ---- ც-----ი ა-----ის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე იმყოფებოდა, რადგან უდავო მტკიცებულებებითაა დადასტურებული, რომ აღნიშნულ დღეს ის ქ. ქ-----ის ტერიტორიაზე მამის – ზ----- ც-----ის თანდასწრებით დააკავეს უშიშროების სამსახურის თანამშრომლებმა, ჩასვეს თავის ავტომანქანაში და წაიყვანეს.

9. ზემოაღნიშნული გარემოებებიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას დადგენილად მიაჩნია 2008 წლის 17 აგვისტოს ქ. ბ-----ი რ-----

- შ-----ს მიერ დამამძიმებელ გარემოებებში დ----- ც-----ის პირადი თავისუფლებისა და მისი სიცოცხლის ხელყოფა, ხოლო პალატის ასეთი დასკვნა ეფუძნება ბრალდების მხარის მიერ სასამართლოში წარდგენილ იმ უტყუარი და საკმარისი მტკიცებულებების ერთობლიობას, რომელიც მოპოვებულია საპროცესო კანონის სრული დაცვით, ამასთან, ისინი სასამართლომ მხარეთა შეჯიბრებითობისა და თანასწორობის პირობებში გამოიკვლია.

10. საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს აგრეთვე დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილ პოზიციას მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს უდანაშაულობის თაობაზე გამამტყუნებელი განაჩენით მისთვის შერაცხული ბრალის, კერძოდ, დამამძიმებელ გარემოებებში მის მიერ ჩადენილი, აწ გარდაცვლილი პ----- ქ-----ას თავისუფლების უკანონო აღკვეთისა და განზრახ მკვლელობის მცდელობის ნაწილში, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 143¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით (თავისუფლების უკანონო აღკვეთა, ჩადენილი სხვა დანაშაულის გაადვილების მიზნით) და იმავე კოდექსის მე-19 მუხლითა და 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (განზრახ მკვლელობა, ჩადენილი დამნაშავისათვის წინასწარი შეცნობით უმწეო მდგომარეობაში მყოფისა), რადგან ამ კასატორის ასეთი პოზიცია სრულიად შეუსაბამოა საქმეზე კანონიერი და უტყუარი მტკიცებულებებით დადგენილ რეალურ ფაქტობრივ გარემოებებთან.

11. მოცემული ბრალის ნაწილში ბრალდების მხარის მიერ საქმეზე წარმოდგენილია ორი მოწმის – გ----- ჩ-----სა და ა----- დ-----ს პირდაპირი ჩვენებები, რომლებიც არიან ზემოაღნიშნული დანაშაულის შემთხვევის თვითმხილველი პირები. ისინი თავიანთ ჩვენებებში დეტალურად აღწერენ 2018 წლის 27 აგვისტოს ქ. ბ-----ი, ზღვის სანაპიროზე, კერძოდ, გ-----ის ნ-----თან არსებულ ნავმისადგომთან განვითარებულ მოვლენებს, იმას, თუ შავი „ფოლკსვაგენის“ მარკის ავტომანქანით რ----- შ-----მ, ტ----- ბ-----ამ და ა----- დ-----მ როგორ მიიყვანეს მანამდე მისთვის უცნობი, საშუალო სიმაღლის, ჩაფსკვნილი აღნაგობის მამაკაცი, რომელსაც თავზე ჩამოცმული ჰქონდა ტომარა და ეკეთა ხელბორკილი. აღნიშნული მოწმეები ზუსტად აღწერენ შემდეგ განვითარებულ მოვლენებსაც, კერძოდ, როგორ აიყვანეს დატყვევებული მამაკაცი კატერზე, მათგან ვინ სად განთავსდა, რა დროსაც ტ----- ბ-----ა დარჩა სანაპიროზე, ავტომანქანასთან; რ----- შ-----ს განკარგულებით როგორ

გაიყვანეს კატერი ღია ზღვაში 5–7 მილის მანძილზე, სადაც მისივე მითითებით, გააჩერეს კატერი, რის შემდეგაც ამ უკანასკნელმა ცეცხლსასროლი იარაღი ესროლა უკვე ფეხზე წამოყენებულ, თავზე ტომარაჩამოცმულ და ხელებზე ბორკილდადებულ მამაკაცს (ესროლა თავში), რომელსაც მანამდე რ----- შ-----მ ფეხზე მიაბა რკინაბეტონის დიდი ნატეხი. ხსენებული მოწმეების აღნიშვნით, გასროლის შემდეგ მსხვერპლი ზღვაში გადავარდა, ხოლო რ----- შ-----მ მათ განუმარტა, რომ მოკლული იყო დაზვერვის თანამშრომელი პ----- ქ-----ა, რომელიც იყო მოღალატე და ამისთვის სიკვდილს იმსახურებდა. ამასთან, იგივე მოწმეები აღნიშნავენ, რომ კატერზე მყოფთაგან ცეცხლსასროლი იარაღი მხოლოდ რ----- შ-----ს ჰქონდა. ამ მოწმეთა ჩვენებები არის თანმიმდევრული და ყველა მნიშვნელოვან ნაწილში სრულად ურთიერთშესაბამისია.

12. მოწმეების – გ----- ჩ-----სა და ა----- დ-----ს ჩვენებებს შეესაბამება მოწმე ტ----- ბ-----ას ჩვენება, რომელიც ადასტურებს, თუ 2008 წლის 27 აგვისტოს სპეცსამსახურის თანამშრომლებმა – მ----- მ-----ამ და გ-- ფ-----ამ მათ მიერ დაკავებული პ----- ქ-----ა როგორ გადასცეს რ----- შ-----ს ო-----ის რაიონის სოფელ შ-----ის ტერიტორიაზე, რომელიც მის მფლობელობაში არსებული, „ფოლკსვაგენის“ მარკის ავტომანქანით, მან, რ----- შ-----მ, ა----- დ-----მ და ასევე მათთან მყოფმა ბ---- ჩ-----ამ წაიყვანეს ქ. ბ-----ი, სადაც გ-----ის ნავმისადგომთან ის აიყვანეს კატერზე. თვითონ დარჩა სანაპიროზე, ავტომანქანასთან, ხოლო ყველა დანარჩენი დაკავებულ პ----- ქ-----ასთან ერთად კატერით ზღვაში გავიდა, საიდანაც ისინი სანაპიროზე დაბრუნდნენ დაახლოებით 40 წუთის შემდეგ პ----- ქ-----ას გარეშე. მან მოგვიანებით გაარკვია თანამშრომლებისგან, რომ რ----- შ-----ს ზღვაში მოუკლავს პ----- ქ-----ა.

13. გარდა ტ----- ბ-----ას ჩვენებისა, მოწმეების – გ----- ჩ-----სა და ა----- დ-----ს ჩვენებების სინამდვილესთან შესაბამისობას ადასტურებს ასევე მოწმეების – გ-- ფ-----ას, მ----- მ-----ას, თ----- პ-----სა და მ----- ჩ-----ს არაპირდაპირი ჩვენებები, რომლებიც ავსებენ მომხდარი დანაშაულის შემთხვევის მთლიან სურათს. ამასთან, საკასაციო პალატა მხედველობაში იღებს ობიექტური ხასიათის სხვა მტკიცებულებებსაც, რომლებიც მოპოვებულია რ----- შ-----ს მობილური სატელეფონო კავშირების დეტალური ინფორმაციის გამოკვლევით, რითაც სარწმუნოდ დგინდება მის მიერ

2008 წლის 26 და 27 აგვისტოს მისსავე მფლობელობაში არსებული ნომრებიდან ქ. ბ----- ტერიტორიიდან გაშვებული და მიღებული ზარებით დამყარებული ინტენსიური კომუნიკაცია სხვადასხვა აბონენტთან. აღნიშნული მტკიცებულება კიდევ ერთხელ ადასტურებს მითითებული დროის პერიოდში რ----- შ-----ს ყოფნას ქ. ბ-----ი, რის გამოც დაცვის მხარის მიერ რ----- შ-----სთვის ალიბის შექმნის მიზნით საკასაციო საჩივარში წარმოდგენილი ვერსია იმის თაობაზე, რომ 2008 წლის 27 აგვისტოს რ----- შ----- არა დანაშაულის, არამედ სულ სხვა ადგილას იმყოფებოდა, ვერ იქნება მიღებული მისი უსაფუძვლობის გამო.

14. დაცვის მხარის სტრატეგია აქაც, ისევე როგორც დ----- ც-----ის მკვლელობის ეპიზოდშიც, აგებულია იმ ვერსიაზე, რომ პ----- ქ-----ას სიცოცხლის ხელყოფის თაობაზე შერაცხულ ბრალთან დაკავშირებითაც ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მოწმეები ცრუობენ, ამასთან, მათ ჩვენებებს შორის, აგრეთვე ამ ჩვენებებსა და სხვა მტკიცებულებებს შორის არსებობს არსებითი წინააღმდეგობები. გარდა ამისა, მთელი რიგი მტკიცებულებების მოპოვებისას უხეშადაა დარღვეული სისხლის სამართლის საპროცესო ნორმებით განსაზღვრული მოთხოვნები, ხოლო დაცვის მხარის მიერ წარდგენილი სარწმუნო მტკიცებულებები, მათ შორის მოწმეთა პირდაპირი ჩვენებები, სასამართლომ სათანადოდ არ განიხილა და უსაფუძვლოდ თქვა უარი მათ მიღებაზე.

15. საკასაციო პალატა დაცვის მხარის მიერ საკასაციო საჩივარში გამოთქმულ პრეტენზიებთან დაკავშირებით აღნიშნავს, რომ ამ პრეტენზიებს არ გააჩნია რეალური საფუძველი. რაც შეეხება იმ მოსაზრებას, რომ ბრალდების მთავარი მოწმეები – გ----- ჩ----- და ა----- დ----- ცრუობენ, პალატა ვერ გაიზიარებს, რადგან დანაშაულის თვითმხილველი, ამ ორი მოწმის ჩვენებების სისწორეს ადასტურებს სხვა მთელი რიგი მოწმეების ჩვენებები. ისინი აღწერენ პ----- ქ-----ას მკვლელობამდე განვითარებულ მოვლენებს, რაც მოიცავს მთელ ჯაჭვს – იგი იწყება 2008 წლის 27 აგვისტოს ქ. ზ-----ი ამ უკანასკნელის დაკავებით, გრძელდება ო-----ის რაიონის სოფელ შ-----ში მისი გადაყვანითა და რ----- შ-----სთვის გადაცემით, ხოლო შემდეგ მის მიერ, სხვა თანამშრომლებთან ერთად, პ----- ქ-----ას ქ. ბ-----ი ჩაყვანით, ხოლო მთავრდება კატერზე მისი მოთავსებითა და ზღვაში გაყვანით, რა დროსაც მას თავზე ტომარა ჰქონდა ჩამოცმული, ხელებზე ბორკილი ედო, ხოლო ფეხზე ბეტონის დიდი ნაჭერი ჰქონდა

ჩაბმული. ამის შემდეგ პ----- ქ-----ა ქრება, იგი მეტად აღარავის უნახავს, არც ცოცხალი და არც გარდაცვლილი. გარდა აღნიშნულისა, კასატორი ცდილობს რ----- შ-----ს მიერ ჩადენილი დანაშაულის თვითმხილველი მოწმეების ჩვენებები გააქარწყლოს კატერზე რ----- შ-----სთან ერთად მყოფი კიდევ ერთი პირის – ბ---- ჩ-----ას მიერ სასამართლოსათვის გაგზავნილი განცხადებით, რომელშიც, კასატორის განმარტებით, ის აღნიშნავს, რომ თავის დროზე, საქმის წინასწარი გამოძიებისას, მას იძულებით მიაცემინეს ჩვენება რ----- შ-----ს წინააღმდეგ პ----- ქ-----ას ეპიზოდთან დაკავშირებით და ახლა სასამართლოს თხოვს, არ მიიღოს მხედველობაში წინასწარი გამოძიებისას მის მიერ მიცემული ჩვენება. ამასთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სასამართლოს ხსენებული პირის ჩვენება არ გამოუყენებია განაჩენში, რადგან დაცვის მხარეს ეს პირი მოწმის სახით არ წარმოუდგენია სასამართლოში მისი ჩვენების გამოკვლევის მიზნით. ამიტომ, ცხადია, ვერც მის მიერ სასამართლოსთვის გაგზავნილ განცხადებას მიანიჭებდა მტკიცებულებით მნიშვნელობას. ყველა სხვა მოწმის ჩვენება, ასევე სხვა მტკიცებულებებიც საპროცესო კანონით დადგენილი მოთხოვნების სრული დაცვით არის გამოკვლეული სასამართლოში და სწორედ ამ მტკიცებულებების ერთობლიობას ეფუძნება სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი პ----- ქ-----ას სიცოცხლის ხელყოფის ეპიზოდში რ----- შ-----ს ბრალის დასაბუთებისას.

16. რაც შეეხება კასატორის მითითებას იმ გარემოებაზე, რომ ბრალდების მოწმეთა ჩვენებებს შორის არსებობს სერიოზული წინააღმდეგობები, რის გამოც ისინი სასამართლოს არ უნდა გაეზიარებინა, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ ხსენებულ ჩვენებებს შორის მართლაც არსებობს გარკვეული შეუსაბამობები, მაგრამ, როგორც ზემოთ აღინიშნა, მოწმეთა ჩვენებების შინაარსის ე.წ. „მათემატიკური სიზუსტით“ ურთიერთდამთხვევა შეუძლებელია, თუმცა იმასაც გააჩნია, რა დეტალებშია მათ შორის განსხვავება. დაცვის მხარეს ჩვენებებს შორის წინააღმდეგობის მაგალითის სახით მოყვანილი აქვს ის გარემოება, რომ მოწმე გ----- ჩ-----ს ჩვენების მიხედვით, კატერზე, ზღვაში, რ----- შ-----მ პ----- ქ-----ას მკვლელობა ჩაიდინა „იერიჰოს“ სისტემის პისტოლეტით, ხოლო მოწმე ა----- დ----- თავის ჩვენებაში, იმავე ეპიზოდთან დაკავშირებით, იხსენიებს „მაკაროვის“ სისტემის პისტოლეტს. ასეთი განსხვავება ჩვენებებს შორის სასამართლომ არ მიიჩნია არსებით წინააღმდეგობად და სავსებით – სწორადაც, რადგან ამ შემთხვევაში ჩადენილი ქმედების

კვალიფიკაციისათვის არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს, რა სისტემის ცეცხლსასროლი იარაღით იქნა ჩადენილი დანაშაული. აღნიშნულ მოწმეთა ჩვენებებს შორის წინააღმდეგობა მაშინ იქნებოდა არსებითი, თუ რომელიმე მათგანი იტყოდა, რომ რ----- შ-----ს ხელში ცეცხლსასროლი იარაღი არ ეჭირა, ანდა იარაღი მის გარდა, კატერზე მათთან ერთად მყოფ სხვა პირსაც ჰქონდა და შესაძლოა, მას ესროლა და არა – რ----- შ-----ს. თავის ჩვენებებში ორივე მოწმე ადასტურებს, რომ რ----- შ-----მ კატერზე ნამდვილად ცეცხლსასროლი იარაღით მოკლა პ----- ქ-----ა. ასეთ პირობებში რ----- შ-----ს ბრალი განხილულ ეპიზოდში ვერანაირად ვერ იქნება უარყოფილი კასატორის მიერ მითითებული ცეცხლსასროლი იარაღის სისტემის სხვაობის საფუძველზე.

17. გარდა ზემოაღნიშნულისა, დაცვის მხარე თავის საჩივარში უთითებს, რომ სასამართლომ განაჩენში არ განიხილა და არ გაითვალისწინა დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილი მოწმეების ჩვენებები, მათ შორის პირდაპირი ჩვენებებიც, რომელთა მიხედვით, 2008 წლის 27 აგვისტოს რ----- შ----- ვერ იქნებოდა ქ. ბ-----ი, ბრალდების მოწმეების მიერ მითითებულ ადგილზე, რადგან ის ამ დღეს სულ სხვა ადგილზე იმყოფებოდა, კერძოდ, დაკრძალვაზე. მსჯავრდებულის ალიბისათვის განკუთვნილ ამ ვერსიას საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს. სასამართლო თავის განაჩენში ეხება და აფასებს კიდევ აღნიშნულ მოწმეთა ჩვენებებს, რომლებსაც არ ეთანხმება, რადგან ეს ჩვენებები მთლიანად ეწინააღმდეგება საქმეში კანონიერი მტკიცებულებების სახით არსებულ ისეთ ობიექტურ მონაცემებს, როგორიცაა რ----- შ-----ს მფლობელობაში არსებული, მობილური ტელეფონის სიმბარათებზე არსებული ნომრებიდან გაშვებული და მიღებული ზარების ნუსხა, რაც უტყუარად მიუთითებს 2008 წლის 27 აგვისტოს რ----- შ-----ს ქ. ბ-----ი ყოფნაზე, თანაც იმ არეალის ახლოს, სადაც დანაშაული მოხდა. ყოველივე ეს დადასტურებულია შესაბამისი საკომუნიკაციო ანძების მიერ დაფიქსირებული იმ ადგილმდებარეობებით, საიდანაც აღნიშნულ პერიოდში რ----- შ-----ს მიღებული და გაშვებული აქვს ზარები. კასატორის მიერ ამ მონაცემების გასაბათილებლად მოშველიებული ვერსია იმის თაობაზე, რომ სადავო დროს რ----- შ-----ს, დაკრძალვაზე ყოფნის გამო, თავისი მობილური ტელეფონებიცა და სიმბარათებიც, როგორც სამსახურებრივი ისე პირადი, გადაცემული ჰქონდა სხვა პირებისათვის და, აქედან გამომდინარე, შესაძლოა მისი ნომრებიდან ზარები გაშვებული იყოს სწორედ ამ პირების მიერ, მოკლებულია

ყოველგვარ საფუძვლიანობასა და დამაჯერებლობას. ამ ვერსიის მიხედვით უნდა ვირწმუნოთ, რომ ისეთ ურთულეს ოპერატიულ ვითარებაში, რომელიც არსებობდა 2008 წლის ა-----ის დასრულების შემდეგ, მომდევნო კვირებსა და თვეებში, ყველა სახელმწიფო სამსახურსა და განსაკუთრებით კი უშიშროების სამსახურებში, თითქოს საქართველოს შ-----ის ა-----ის

ხელმძღვანელი ყოველგვარი „სატელეფონო კავშირიდან გავიდა“ და ყოველგვარ კომუნიკაციას გამოეთიშა მთელი დღის განმავლობაში, თანაც მხოლოდ და მხოლოდ დაკრძალვაზე ყოფნის გამო (!). ცხადია, რომ ამგვარ ვერსიას ვერცერთი ობიექტური დამკვირვებელი ვერ მიიჩნევს სარწმუნოდ და საფუძვლიანად, რის გამოც ეს ვერსია სასამართლომ, სრულიად მართებულად, არ გაიზიარა. ამიტომ დაცვის მხარის პრეტენზია იმის თაობაზე, თუ რატომ არ გაითვალისწინა და არ გაიზიარა სასამართლომ განაჩენში დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილი იმ მოწმეების ჩვენებები, რომლებიც მსჯავრდებულის სასარგებლოდ მისი ალიბის არსებობას ადასტურებენ, საკასაციო პალატაც ვერ მიიჩნევს საფუძვლიანად და დასაბუთებულად.

18. საკასაციო პალატა საჭიროდ მიიჩნევს შეეხოს დაცვის მხარის მიერ საკასაციო საჩივარში განვითარებულ მსჯელობას, თანაც მატერიალურ სისხლისსამართლებრივ თეორიაში ვრცელი და სიღრმისეული წიაღსვლების თანხლებითა თუ იურიდიულ ლიტერატურაში ცნობილი ავტორების მიერ გამოთქმული დებულებების მოხმობით, იმის დასასუბნებლად – როგორი ქმედება უნდა იქნეს მიჩნეული ზოგადად დანაშაულის მცდელობად, მათ შორის, მკვლელობის მცდელობად, საამისოდ რა ნიშნებით უნდა ხასიათდებოდეს ჩადენილი ქმედება, რომ განსახილველ შემთხვევაში მცდელობის ქმედების არცერთი ელემენტი არ არსებობს, რომ საქმეში არ მოიპოვება შესაბამისი მტკიცებულებები, რომლებიც მათ არსებობას დაადასტურებდა, თუნდაც, მაგალითად, ცეცხლსასროლ იარაღსა და ამ იარაღით გასროლილ მასრებზე ჩატარებული ბალისტიკური ექსპერტიზის დასკვნა, ანდა მათი დახვრეტისას კატერზე დარჩენილი გარდაცვლილების სისხლის კვალზე ჩატარებული ბიოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა და სხვა.

19. საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ კასატორის ერთობ ვრცელი მსჯელობა და თეორიული მიმოხილვა დანაშაულის მცდელობის

არსის, მისი დამახასიათებელი ნიშნებისა თუ სახეების შესახებ და სხვა, მთლიანად მოკლებულია რაიმე საჭიროებას ან სარგებლიანობას, რადგან სამართლებრივად არსებითად ეწინააღმდეგება დაცვის მხარის მიერ არჩეულ სტრატეგიულ კურსს, რომლის მიხედვით, მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს საერთოდ არავითარი შეხება არ გააჩნია დ----- ც-----ისა და პ----- ჟ-----ას მკვლელობებთან, თუკი ასეთი რამ მოხდა საერთოდ. ამდენად, თუნდაც დაცვის ინტერესების თვალსაზრისით, მისი მხრიდან იმაზე მსჯელობა, რომ მისი დაცვის ქვეშ მყოფი პირის მიერ ჩადენილი ქმედება დანაშაულის მცდელობაა თუ დამთავრებული დანაშაული, მოკლებულია ლოგიკას იმ პირობებში, როდესაც დაცვის მხარე ამტკიცებს, რომ მსჯავრდებულს საერთოდ არავითარი კავშირი არ აქვს განაჩენით მისთვის შერაცხულ იმ დანაშაულთან, რომელიც შესაძლოა, არც კი მომხდარა.

20. ამასთან, დაცვის მხარის წარმომადგენელი კასატორი თავის საჩივარში მსჯელობს იმის თაობაზე, რომ საქმეში არ მოიპოვება მსჯავრდებულისათვის მკვლელობის ჩადენის თაობაზე ბრალის შერაცხვისათვის საჭირო ისეთი მნიშვნელოვანი მტკიცებულებები, როგორებიცაა – ბალისტიკური ექსპერტიზის დასკვნა დანაშაულის, კერძოდ, მკვლელობის იარაღისა და მასრების შესახებ, ასევე სისხლის კვალიდან აღებულ ნიმუშზე ჩატარებული ბიოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. ამასთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ განხილულ დანაშაულთა ფაქტებზე, გარკვეული ობიექტური მიზეზების გამო, გამოძიება წლების გასვლის შემდეგ დაიწყო, რის შედეგადაც ამ დროისთვის უკვე აღარ იქნებოდა გარდაცვლილთა სისხლის კვალი და არც ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლილი მასრები მათზე შესაბამისი ექსპერტიზის ჩასატარებლად, მითუმეტეს იმ პირობებში, როდესაც დანაშაულის თვითმხილველი მოწმეები მიუთითებენ, რომ კატერის ბორტზე მკვლელობის ჩადენის შემდეგ იგი ზღვის წყლით გადარეცხეს და, მაშასადამე, მასზე დარჩენილი დანაშაულის კვლები წაიშალა. ამიტომ ვერ მოხერხდა დაცვის მხარის მიერ საკასაციო საჩივარში მითითებული ექსპერტიზების ჩატარება და შესაბამისი დასკვნების მოპოვება. მარტო სახეზე არსებულ ცეცხლსასროლ იარაღზე ბალისტიკური ექსპერტიზის დასკვნა საქმისათვის არაფრის მომცემი იქნებოდა, როცა არ არსებობს ამ იარაღიდან დანაშაულის შემთხვევის დროს გასროლილი მასრები.

21. თუმცა აღნიშნული გარემოება საფუძველს ვერ გამოაცლის და საეჭვოს ვერ გახდის მოცემულ საქმეში არსებულ მრავალი მოწმის პირდაპირ და არაპირდაპირ ჩვენებებსა თუ სხვა ობიექტურ მტკიცებულებებს, რომლებიც ლოგიკურადაა დაკავშირებული ერთმანეთთან და ერთობლივად უტყუარად ადასტურებენ მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს მიერ 2008 წლის 17 აგვისტოსა და 27 აგვისტოს, ბრალდების მოწმეთა თანდასწრებით, დ----- ც-----ისა და პ----- ქ-----ასათვის თავისუფლების უკანონო აღკვეთას დამამძიმებელ გარემოებაში, კერძოდ, მათ მიმართ სხვა დანაშაულის ჩადენის გაადვილების მიზნით, ხოლო შემდეგ ქ. ბ----- ა-----ში, შ-----ში, სამსახურებრივ კატერზე, „იერიჰოს“ მოდელის ცეცხლსასროლი იარაღით მათი სიცოცხლის ხელყოფას, რა დროსაც ისინი უმწეო მდგომარეობაში იმყოფებოდნენ. ამასთან, მსჯავრდებულს აღნიშნული ქმედების ჩადენისას შეცნობილი ჰქონდა მათი უმწეო მდგომარეობა, ვინაიდან მან თვითონ მოაქცია ისინი ასეთ მდგომარეობაში.

22. საკასაციო პალატამ ყურადღებით შეისწავლა მოცემულ საქმეზე ბრალდების მხარის მიერ შეტანილი საკასაციო საჩივარი, რომლითაც კასატორი ითხოვს გასაჩივრებული განაჩენის მსჯავრდებულისათვის საუარესოდ შებრუნებას, კერძოდ, მის მსჯავრდებას ორგანიზებული ჯგუფის მიერ ჩადენილი თავისუფლების უკანონო აღკვეთისა და უმწეო მდგომარეობაში მყოფი პირების მიმართ დამთავრებული განზრახ მკვლელობების ჩადენისათვის, რომელთა თაობაზეც რ----- შ----- ბრალდებულის სახით იყო პასუხისგებაში მიცემული. გარდა ამისა, საკასაციო პალატა ყურადღებით გაეცნო ასევე გასაჩივრებულ განაჩენში სააპელაციო სასამართლოს მიერ წარმოდგენილ მოსაზრებებსა და დასკვნებს, რომელთა მიხედვით ჩათვალია, რომ მოცემულ შემთხვევაში რ----- შ-----ს მიერ ჩადენილი ქმედებები ვერ დაკვალიფიცირდებოდა ორგანიზებული ჯგუფის მიერ ჩადენილ თავისუფლების უკანონო აღკვეთად და ვერც დამთავრებულ მკვლელობად. საკასაციო პალატა როგორც სასამართლოს მიერ გამოხატულ პოზიციას, ასევე ბრალდების მხარის მოთხოვნას ეთანხმება ნაწილობრივ.

23. საკასაციო პალატა სრულად იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს იმ არგუმენტებს, რომელთა საფუძველზეც მან უარყო აღნიშნული აპელანტის მოთხოვნა პ----- ქ-----ას მიმართ ჩადენილი დანაშაულის ეპიზოდში რ----- შ-----ს ქმედების ორგანიზებული ჯგუფის მიერ

ჩადენილ თავისუფლების უკანონო აღკვეთად დაკვალიფიცირების (საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი) და სწორედ ასეთი ბრალდებით მისი მსჯავრდების თაობაზე, რადგან საქმეში არ მოიპოვება საამისოდ აუცილებელი მტკიცებულებებითი ბაზა. საკასაციო საჩივარში ბრალმდებელი მხარის მითითება იმის თაობაზე, რომ რ----- შ-----ს ბრალდების საქმიდან ცალკეა გამოყოფილი საქმე სხვა პირების მიმართ იმავე დანაშაულებთან დაკავშირებით, ვერ ჩაითვლება საკმარის საფუძვლად მისი ქმედების სამართლებრივი შეფასებისათვის ზემოაღნიშნული კვალიფიკაციის შესაბამისად. მოცემულ საქმეზე ფაქტობრივად გაურკვეველია, პ----- ქ-----სათვის თავისუფლების უკანონო აღკვეთისას ამ ეპიზოდში მოქმედ პირებს მანამდე რა ურთიერთობა ჰქონდათ მსჯავრდებულთან და წარმოადგენდნენ თუ არა ისეთ ჯგუფურ გაერთიანებას, რომლის მახასიათებელი იქნებოდა კანონით განსაზღვრული ორგანიზებული ჯგუფის ნიშნები, რაზედაც მართებულად ამახვილებს ყურადღებას სააპელაციო სასამართლო თავის განაჩენში. საყურადღებოა შემდეგი გარემოებაც: მართალია, 2008 წლის 27 აგვისტოს რ----- შ-----მ მეორედ ჩაიდინა თავისუფლების უკანონო აღკვეთა, მაგრამ საქმე ისაა, რომ პირველ შემთხვევაში, 2008 წლის 17 აგვისტოს, დ----- ც-----ის დაკავება და რ----- შ-----სათვის გადაცემა სულ სხვა პირებმა განახორციელეს, რომელსაც არავითარი კავშირი არ ჰქონდათ პ----- ქ-----ს ეპიზოდში მონაწილე პირებთან. ასეთი დასკვნისათვის საფუძველს იძლევა რ----- შ-----ს ბრალდების შესახებ საქმეში არსებული დადგენილებებისა და საქმეზე ჩატარებული სასამართლო გამოძიების ის შედეგებიც, რაც ასახულია პირველი ინსტანციის სასამართლოსა და სააპელაციო სასამართლოს მიერ გამოტანილ განაჩენებში. ასეთ პირობებში ბრალდების მხარის წარმომადგენელი კასატორის მოთხოვნა, პ----- ქ-----სათვის თავისუფლების უკანონო აღკვეთის ნაწილში მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს ქმედების სააპელაციო სასამართლოს განაჩენში განსაზღვრული კვალიფიკაციის (საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტი – თავისუფლების უკანონო აღკვეთა, ჩადენილი სხვა დანაშაულის გაადვილების მიზნით) მსჯავრდებულისათვის საუარესოდ შეცვლისა და ამ ქმედების საქართველოს სსკ-ის 144-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით დაკვალიფიცირების თაობაზე, ვერ დაკმაყოფილება და გასაჩივრებული განაჩენი ამ ნაწილში უნდა დარჩეს უცვლელად.

24. რაც შეეხება კასატორი პროკურორის მოთხოვნას დ----- ც-----ისა

და პ----- ქ-----ას სიცოცხლის ხელყოფის ნაწილში რ----- შ-----ს ქმედების დამამძიმებელ გარემოებაში, კერძოდ, მის მიერ წინასწარი შეცნობით უმწეო მდგომარეობაში მყოფი პირების მკვლელობის მცდელობის (საქართველოს სსკ-ის მე-19 მუხლი და 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტი) ნაცვლად დამთავრებულ მკვლელობად დაკვალიფიცირების თაობაზე, საკასაციო პალატა ეთანხმება ამ მოთხოვნას, რომელიც ლოგიკურად გამომდინარეობს სააპელაციო სასამართლოს მიერ უტყუარად მიჩნეული პირდაპირი მტკიცებულებების შინაარსიდან. პალატას მხედველობაში აქვს რ----- შ-----ს მიერ ჩადენილი ორი დანაშაულის – 2008 წლის 17 და 27 აგვისტოს დამამძიმებელ გარემოებაში ცეცხლსასროლი იარაღის გასროლით დ----- ც-----ისა და პ----- ქ-----ას სიცოცხლის ხელყოფის თვითმხილველი სამი მოწმის – გ----- ჩ-----ს, ო----- კ-----სა და ა----- დ-----ს პირდაპირი ჩვენებები. აღნიშნული მოწმეები ამ ჩვენებებში დეტალურად აღწერენ ორივე ეპიზოდში იმ მოვლენებს, რომლებიც ზღვის სიღრმეში შესულ კატერზე მიმდინარეობდა უშუალოდ მათი თანდასწრებითა და მსჯავრდებულის აქტიური მონაწილეობით. მათი ჩვენებების მიხედვით, ორივე შემთხვევა ხდება სანაპიროდან რამდენიმე საზღვაო მილის (დ. ც-----ის შემთხვევაში დაახლოებით 4, ხოლო პ. ქ-----ას შემთხვევაში დაახლოებით 10) დაშორებით ზღვაში მყოფ კატერზე, ორივე შემთხვევაში მსხვერპლი არის ხელბორკილებით შეკრული, თავზე ტომარა აქვთ ჩამოცმული, ხოლო ფეხებზე ჩაბმული აქვთ ბეტონის სიმძიმეები და ასეთ მდგომარეობაში ორივე მათგანს რ----- შ----- ცეცხლსასროლი იარაღიდან – „იერიჰოს“ მოდელის პისტოლეტიდან ესვრის თავში, რის შემდეგაც მათ ფეხებზე მიბმული სიმძიმეებით აგდებს ზღვაში, სადაც ისინი იძირებიან, ხოლო კატერი ნაპირზე ბრუნდება. კატერზე იმყოფებიან მხოლოდ მოწმეები და მსჯავრდებული. აღნიშნულს ადასტურებს ასევე მოწმე ტ----- ბ-----ას არაპირდაპირი ჩვენებაც, რომელიც აღწერს, თუ 2008 წლის 27 აგვისტოს როგორ შევიდნენ ზღვაში კატერით ხსენებული მოწმეები და მსჯავრდებული რ----- შ----- პ----- ქ-----ასთან ერთად, ხოლო რამდენიმე ხნის შემდეგ ისინი ნაპირზე დაბრუნდნენ პ----- ქ-----ას გარეშე. აღნიშნულ მოწმეთა უტყუარ ჩვენებებში აღწერილი მოვლენების შემდეგ არც დ----- ც-----ი და არც პ----- ქ-----ა ცოცხალი ან გარდაცვლილი აღარავის უნახავს, რამდენიმე წლის შემდეგ კი ისინი სასამართლომ გარდაცვლილად ცნო.

25. სააპელაციო სასამართლო თავის განაჩენში დ----- ც-----ისა და პ-----

---- ქ-----ას სიცოცხლის ხელყოფის ნაწილში რ---- შ-----ს მიერ ჩადენილი ქმედებების დამთავრებული მკვლელობიდან მკვლელობის მცდელობაზე გადაკვალიფიცირებას ასაბუთებს შემდეგი არგუმენტებით:

1. ჩადენილი ქმედების დამთავრებულ მკვლელობად ცნობისთვის აუცილებელია დამდგარი იყოს შედეგი ადამიანის სიკვდილის სახით, ამასთან დადგენილი უნდა იყოს მიზეზობრივი კავშირის არსებობა ასეთ შედეგსა და ჩადენილ ქმედებას შორის;

2. სიკვდილის დადგომის ფაქტის აღიარებისთვის აუცილებელია არსებობდეს გარდაცვლილის გვამი, ხოლო ხსენებული მიზეზობრივი კავშირის დადგენილად მიჩნევისათვის აუცილებელია არსებობდეს აღნიშნული გვამის გამოკვლევის საფუძველზე შესაბამისი უფლებამოსილი და სათანადო სამედიცინო კვალიფიკაციის მქონე სპეციალისტის ანუ სასამართლო ექსპერტის დასკვნა სიკვდილის მიზეზისა და მის გამოსაწვევად გამოყენებული შესაძლო იარაღისა თუ სხვა საშუალების შესახებ;

3. ადამიანის სიკვდილის ფაქტის დადასტურება დაუსწრებლად, გვამის პირადად ნახვის გარეშე, აკრძალულია კანონმდებლობით;

4. მოცემულ შემთხვევაში ნაპოვნი არ არის დ---- ც-----ისა და პ---- ქ-----ას გვამები, რის გამოც არ არის მათზე ჩატარებული სასამართლო- სამედიცინო ექსპერტიზა და არ არსებობს შესაბამისი დასკვნა, რომლითაც დადგინდებოდა, რომ ნამდვილად დადგა შედეგი მათი სიკვდილის სახით;

5. მომხდარი შემთხვევების უშუალო თვითმხილველი მოწმეების ჩვენებების საფუძველზე შესაძლებელია მხოლოდ ვივარაუდოთ შედეგის დადგომა სიკვდილის სახით, მაგრამ ეს საკმარისი არ არის ასეთი ფაქტის დადასტურებულად მიჩნევისათვის, ამისათვის საჭიროა სათანადო მტკიცებულებები, რომლებიც მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს;

6. პროკურატურის მიერ წარმოდგენილი სასამართლოს გადაწყვეტილებები დ---- ც-----ისა და პ---- ქ-----ას გარდაცვლილებად გამოცხადების თაობაზე არ გამოდგება მათი სიკვდილის დამდგარად მიჩნევისა და რ---- შ-----ს მიერ ჩადენილი

ქმედების დამთავრებულ მკვლელობებად დაკვალიფიცირებისათვის, რადგან ამ გადაწყვეტილებებით არ არის დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები, თუ სად, რა ვითარებაში, ან ვინ ხელყო მათი სიცოცხლე.

26. საკასაციო პალატა ეთანხმება და იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ გასაჩივრებულ განაჩენში წარმოდგენილი არგუმენტების პირველ პუნქტს მკვლელობის დამთავრებულად ცნობისათვის შედეგის სახით დაზარალებულის სიკვდილის დადგომის, აგრეთვე, ქმედებასა და ასეთ შედეგს შორის მიზეზობრივი კავშირის არსებობის დადგენის აუცილებლობის შესახებ. მაგრამ საკასაციო პალატა ვერ დაეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს დანარჩენ არგუმენტებს მოცემული კონკრეტული შემთხვევის სამართლებრივი შეფასებისას. სააპელაციო სასამართლოს ზემოაღნიშნული არგუმენტები სრულიად მისაღებია განზრახ მკვლელობის ჩვეულებრივი, ტიპური შემთხვევისათვის. მაგრამ მათგან განსხვავებით, მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს მიერ ჩადენილი სიცოცხლის ხელყოფის ის შემთხვევები, რომლებიც ამჟერად განხილვის საგანია, არ წარმოადგენს ტიპურ მკვლელობებს, რადგან მან დ----- ც-----ისა და პ----- ქ-----ას სიცოცხლის მოსპობა ჩაიდინა ისეთ ადგილას(ზღვაში) და ისეთი ხერხებით (ხელობრკილებით შებოჭილი მსხვერპლისათვის ფეხებზე სიმძიმეების ჩაბმით, ხოლო ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლილი ტყვიით მათთვის თავში მძიმე ჭრილობის მიყენების შემდეგ, ფეხზე მიბმულ სიმძიმესთან ერთად ხელებშეკრული მსხვერპლის ზღვაში გადაგდებით), რამაც მათი გვამების დაკარგვა გამოიწვია. ამგვარ განსაკუთრებულ, არაორდინალურ შემთხვევებში სრულიად გაუმართლებელია სასამართლომ საქმის ამა თუ იმ ფაქტობრივი გარემოებების დადგენილად მიჩნევისათვის იხელმძღვანელოს იმ კრიტერიუმებით, რომლებიც მსგავსი დანაშაულის ჩადენის სტანდარტულ შემთხვევებში გამოიყენება, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ობიექტური მიზეზების გამო, საქმეზე წინასწარი გამოძიება დაიწყო მომხდარი დანაშაულის შემთხვევიდან რამდენიმე წლის შემდეგ.

27. მოცემულ შემთხვევაში, საკასაციო პალატა პირველ რიგში ხელმძღვანელობს იმავე წანამძღვრებით, რასაც ეყრდნობა სააპელაციო სასამართლო თავისი სამართლებრივი დასკვნების გამოტანისას, კერძოდ, იმ უდავო გარემოებით, რომ ბრალდების მოწმეების – გ----- ჩ-----ს, ო----- კ-----ს, ა----- დ-----სა და ტ---

---- აბრამიას ჩვენებები, რომლებიც არიან მსჯავრდებულ რ---- შ-----
ს მიერ ჩადენილ დანაშაულთა თვითმხილველი პირები, ობიექტურად
და დაუმახინჯებლად ასახავენ აღნიშნულ დანაშაულებთან
დაკავშირებულ რეალურ ფაქტებს, ხოლო მათი სისწორის საეჭვოდ
მიჩნევის არავითარი დასაბუთებული საფუძველი არ არსებობს.
როდესაც საქმეში მოიპოვება ამგვარი მტკიცებულებების ბაზა,
რომელიც სანდო და ობიექტურია, სასამართლო უფლებამოსილია,
იხელმძღვანელოს ამ მტკიცებულებებით და საკმარისად მიიჩნიოს
ისინი დანაშაულის, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში მკვლელობის,
დამთავრებულად ცნობის თაობაზე სინამდვილის შესაბამისი სწორი
სამართლებრივი დასკვნების გამოსატანად.

28. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სიცოცხლის ხელყოფის ისეთ
ატიპურ შემთხვევაში, როდესაც გარდაცვლილის გვამი ნაპოვნი არ
არის რაიმე განსაკუთრებული ობიექტური გარემოებების გავლენის
შედეგად ან იმ ქმედების თავისებურებათა გამო, რამაც სიკვდილი
გამოიწვია, მიუხედავად იმისა, ეს ქმედება ჩადენილია განზრახ, თუ
გაუფრთხილებლობით, სასამართლოს შეუძლია სიკვდილის
გამოწვევის ფაქტი დადგენილად ცნოს შესაბამისი სასამართლო
ექსპერტიზების დასკვნების გარეშე. ასეთი რამ დასაშვებია იმ
პირობებში, როდესაც არსებობს სხვა სარწუნო და საკმარისი
მტკიცებულებები, რომლებიც უდავოდ ადასტურებენ დამნაშავის
მიერ ჩადენილი ქმედების შედეგად მსხვერპლის სიცოცხლის
გარდუვალ მოსპობას განსაკუთრებით მაშინ, თუ ეს ხდება ისეთ
ვითარებასა და გარემოებებში, რომელთა გათვალისწინებით
ადამიანის ცოცხლად გადარჩენის შესაძლებლობა არ არსებობს
ნებისმიერი ობიექტური და მიუკერძოებელი დამკვირვებლისათვის.
ცხადია, რომ აქ იგულისხმება ისეთი გამონაკლისი შემთხვევები,
რომლებსაც ქმნის დანაშაულებრივი ქმედებისა და მისი ჩადენისას
არსებული გარემოებებისა თუ ვითარების განსაკუთრებული და
ტიპური შემთხვევებისაგან რადიკალურად განმასხვავებელი ხასიათი
და თავისებურებები. სწორედ ასეთი შინაარსისაა მსჯავრდებულ რ----
- შ-----ს მიერ 2008 წლის 17 და 27 აგვისტოს დ----- ც-----ისა და პ----
- ქ-----ას მიმართ ჩადენილი ქმედებები, რომლებმაც მათი დალუპვა
გამოიწვია. რადგან ვცნობთ, რომ ყოველივე ის, რასაც ბრალდების
მოწმეები აღწერენ პირდაპირ და არაპირდაპირ ჩვენებებში,
სინამდვილეს შეესაბამება, მაშინ ლოგიკურად ისიც უნდა ვაღიაროთ,
რაც ამ ჩვენებებიდან გამომდინარეობს – რ---- შ-----ს მიერ მათ
მიმართ ჩადენილი ქმედებების შემდეგ, ამასთან, ისეთ ვითარებაში,

როგორშიც ეს ქმედებები განხორციელდა, დ----- ც-----ისა და პ----- ქ-----ას ცოცხლად გადარჩენის რეალური შანსი არამცთუ პრაქტიკულად არ არსებობს, არამედ ასეთის თეორიულ დონეზე დაშვებაც კი შეუძლებელია. ამიტომ საკასაციო პალატა არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებას, რომლის მიხედვით, რადგან მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს გარდაცვლილთა გვამები და მათზე არ ჩატარებულა შესაბამისი ექსპერტიზები, რის შედეგადაც სიკვდილის ფაქტი და მისი გამომწვევი მიზეზები არ არის დადასტურებული სათანადო საექსპერტო დასკვნებით, დ----- ც-----ისა და პ----- ქ-----ას სიკვდილი საქმეში მითითებულ დროს შეგვიძლია მხოლოდ ვივარაუდოთ, ვარაუდი კი საფუძვლად ვერ დაედება გამამტყუნებელ განაჩენს.

29. საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ მსგავს შემთხვევებში, მხოლოდ სასამართლო პრაქტიკით დიდი ხნის წინ დამკვიდრებული გარკვეული ფორმალობების უპირობოდ გაფეტიშებამ შესაძლოა, ხელი შეუშალოს კანონიერი და სამართლიანი მართლმსაჯულების განხორციელებას, რაც სისხლის სამართლის პოლიტიკის თვალსაზრისითაც, ყოვლად გაუმართლებელი იქნება. საქართველოში მოქმედი არცერთი კანონი არ ადგენს, რომ სასამართლოს მიერ სამართლებრივ დონეზე სიკვდილის დადგენის ფაქტის ცნობისა და ჩადენილი ქმედების დამთავრებულ მკვლელობად ან სიცოცხლის გაუფრთხილებლობით მოსპობად დაკვალიფიცირებისათვის, ნებისმიერ შემთხვევაში აუცილებელია გვამის არსებობა და სათანადო საექსპერტო დასკვნები. მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ, რომ საქმის ფაქტობრივი გარემოებების დადგენისას სასამართლო თავისუფალია მტკიცებულებების შეფასებაში და ამ დროს კანონით არცერთ მტკიცებულებას არ გააჩნია რაიმე წინასწარ დადგენილი და უპირატესი ძალა, მათ შორის არც საექსპერტო დასკვნებს. ამ შემთხვევაში საწინააღმდეგო არგუმენტად არ გამოდგება სააპელაციო სასამართლოს მითითება საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრისა და საქართველოს იუსტიციის მინისტრის №1-5/ნ №19 ბრძანებაზე, რომლის მიხედვით, სიკვდილის ფაქტის დადასტურება დაუსწრებლად, გვამის პირადად ნახვის გარეშე, აკრძალულია. საქმე ისაა, რომ აღნიშნული ბრძანებით დაწესებული შეზღუდვა ეხება სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტებს, რომლებსაც უფლება არა აქვთ, გვამის ნახვისა და გამოკვლევის გარეშე გასცენ დასკვნები. ცხადია, რომ ეს ბრძანება და

ამ ბრძანებით დადგენილი შეზღუდვა სასამართლოს არ ეხება. სამართლებრივ დონეზე ამა თუ იმ ფაქტობრივი გარემოების არსებობის ან არარსებობის დადგენა სასამართლოს უფლებამოსილება და პრეროგატივაა, რის გამოც მას შეუძლია დამნაშავის ქმედების შედეგად დაზარალებულის სიკვდილის ფაქტი დადგენილად მიიჩნიოს მაშინაც, როდესაც, მართალია, არ არსებობს შესაბამისი ექსპერტიზის დასკვნები, მაგრამ არსებობს სხვა ისეთი უტყუარი და საკმარისი მტკიცებულებების ერთობლიობა, რომელიც მიუთითებს ადამიანის გარდაუვალ დაღუპვაზე და განვითარებული მოვლენების საღი განსჯის შემთხვევაში ადგილს არ ტოვებს რაიმე გონივრული და საფუძვლიანი ეჭვისათვის, რომ, მიუხედავად ყველაფრისა, ის შეიძლება ცოცხალი იყოს. საკასაციო პალატა განმეორებით ერთმნიშვნელოვნად და ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ ყოველივე აღნიშნული ეხება მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებს, ამასთან, შემდეგი ორი აუცილებელი პირობის არსებობისას: 1. განსაკუთრებული ხასიათის ობიექტურად ხელისშემშლელი გარემოებების გამო ვერ ხერხდება გარდაცვლილის გვამის მოძიება და მასზე შესაბამისი ექსპერტიზის ჩატარება საექსპერტო დასკვნების მოსაპოვებლად; 2. საქმეში არსებობს სხვა უტყუარი და საკმარისი მტკიცებულებები, რომლებიც პირდაპირ მიუთითებენ ადამიანის გარდაუვალ დაღუპვაზე ისეთ გარემოებებში, რომლებითაც გამორიცხულია ყოველგვარი ეჭვი და დასაშვები ვარაუდი იმისა, რომ ადამიანი შეიძლება ცოცხალი გადარჩა. ყველა სხვა შემთხვევაში, როდესაც არსებობს გარდაცვლილის გვამი და შესაძლებელია მასზე სასამართლო ექსპერტიზის ჩატარება საქმეში მონაწილე მხარეების მიერ, ასეთი ექსპერტიზა უნდა ჩატარდეს და საექსპერტო დასკვნის საფუძველზე დადგინდეს საქმის ფაქტობრივი გარემოებები, რომლებსაც შემდგომში სასამართლო მისცემს შესაბამის სამართლებრივ შეფასებას.

30. ამრიგად, ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე, რომლებსაც სავსებით მართებულად სრულ ნდობას უცხადებს სააპელაციო სასამართლოც, საკასაციო პალატას დადგენილ ფაქტად მიაჩნია მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს მიერ 2008 წლის 17 და 27 აგვისტოს ჩადენილი ქმედებების შედეგად დ----- ც-----ისა და პ----- ქ-----ას გარდაცვალება, აგრეთვე, აღნიშნული ქმედებების ხასიათიდან და მათი განხორციელების ვითარებიდან გამომდინარე, მიზეზობრივი კავშირის არსებობა ამ ქმედებებსა და მათ სიკვდილს შორის.

საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება, რომ: მსჯავრდებულმა რ-----შ-----მ აწ გარდაცვლილი დ-----ც-----ისა და პ-----ქ-----ას სიცოცხლის ხელყოფის ნაწილში ჩაიდინა არა მკვლელობის მცდელობა, არამედ – დამთავრებული განზრახი მკვლელობა დამამძიმებელ გარემოებაში, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი). ყოველივე აღნიშნულის გათვალისწინებით, ბრალდების მხარის წარმომადგენელი კასატორის, პროკურორ გიორგი კავსაძის საკასაციო საჩივრის მოთხოვნა ამ ნაწილში უნდა დაკმაყოფილდეს, რის გამოც თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2018 წლის 28 იანვრის განაჩენში უნდა შევიდეს შესაბამისი ცვლილებები, კერძოდ: მსჯავრდებულ რ-----შ-----ს მიერ დ-----ც-----ისა და პ-----ქ-----ას მიმართ ჩადენილი ქმედებები (2008 წლის 17 და 27 აგვისტოს ეპიზოდები) საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-19 მუხლიდან და 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტიდან უნდა გადაკვალიფიცირდეს საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტზე.

31. ამავე დროს აღნიშნული განაჩენი უნდა შეიცვალოს დანიშნული სასჯელის ნაწილშიც, იმის გათვალისწინებით, რომ სააპელაციო სასამართლომ რ-----შ-----სთვის სასჯელის ზომის განსაზღვრის დროს იხელმძღვანელა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-7 მუხლით, რადგან იგი მსჯავრდებული იყო დამამძიმებელ გარემოებაში ჩადენილი განზრახი მკვლელობების მცდელობისათვის, რის გამოც აღნიშნული სამართლებრივი ნორმა აწესებს მსჯავრდებულისათვის სასამართლოს მიერ თავისუფლების აღკვეთის სახით შეფარდებული სასჯელის ვადის განახევრებას. მაგრამ, იმასთან დაკავშირებით, რომ მკვლელობისათვის მსჯავრდების ნაწილში რ-----შ-----ს მიერ ჩადენილი ქმედებები ამ დანაშაულის მცდელობის ნაცვლად უნდა დაკვალიფიცირდეს დამთავრებულ მკვლელობად (ორი ეპიზოდი), მის მიმართ სასჯელის ზომის განსაზღვრისას საკასაციო პალატამ უნდა იხელმძღვანელოს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის არა მე-7 მუხლით, არამედ – იმავე კანონის მე-16 მუხლით, რომელიც ასეთი დანაშაულისათვის აწესებს სასამართლოს მიერ განსაზღვრული სასჯელის ზომის შემცირებას მხოლოდ ერთი მეოთხედით.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ გ--
გ-----ას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.

2. პროკურორ გიორგი კავსაძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს
ნაწილობრივ.

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2018 წლის 23 იანვრის განაჩენში შევიდეს
ცვლილება.

4. რ----- შ----- ცნობილ იქნეს დამნაშავედ და მიესაჯოს:

საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (დ.
ც-----ის ეპიზოდი) - თავისუფლების აღკვეთა 16 წლით, რაც
„ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის
მე-16 მუხლის თანახმად, შეუმცირდეს ერთი მეოთხედით და
განესაზღვროს 12 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით (დ.
ც-----ის ეპიზოდი) - თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით, რაც
„ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის
მე-16 მუხლის თანახმად, შეუმცირდეს ერთი მეოთხედით და
განესაზღვროს 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (პ.
ქ-----ას ეპიზოდი) - თავისუფლების აღკვეთა 16 წლით, რაც
„ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის
მე-16 მუხლის თანახმად, შეუმცირდეს ერთი მეოთხედით და
განესაზღვროს 12 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით (პ. ქ-----ას ეპიზოდი) - თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-16 მუხლის თანახმად, შეუმცირდეს ერთი მეოთხედით და განესაზღვროს 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა (სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტი - დ. ც-----ის ეპიზოდი) შთანთქმას თანაბარი და ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და დანაშაულთა ერთობლიობით, საბოლოოდ, რ----- შ----- -ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 12 წლით.

5. მსჯავრდებულ რ----- შ-----ს სასჯელის მოხდა აეთვალოს 2016 წლის 26 დეკემბრიდან. მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალოს აღნიშნულ საქმეზე პატიმრობაში ყოფნის დრო - 2014 წლის 7 ივნისიდან 2015 წლის 6 მარტის ჩათვლით.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2018 წლის 23 იანვრის განაჩენი ნივთმტკიცებების ნაწილში დარჩეს უცვლელად.

7. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

გ. შავლიაშვილი

მოსამართლეები:

პ. სილაგაძე

პ. ქათამაძე